

SOLDATEN & MENNESKET KNUD SCHOCK

Tekst & billeder: Lars Larsen

Sidste sommer blev jeg, i forbindelse med en artikel, kontaktet af en ældre dame. Hun spurgte, om jeg var interesseret i en samling efter en Frikorps Danmark soldat. Hun havde denne samling liggende efter enken til en Frikorps mand. Jeg var naturligvis interesseret, men der skulle gå lidt over et år, før jeg fik hilst på hende og set tingene igennem. Hendes familie havde været ramt af sygdom, så overskuddet havde ikke været der. Jeg havde også slået samlingen hen, men en lørdag aften ringede hun, vi talte lidt om tingene, og aftalte en dag jeg kunne kigge forbi.

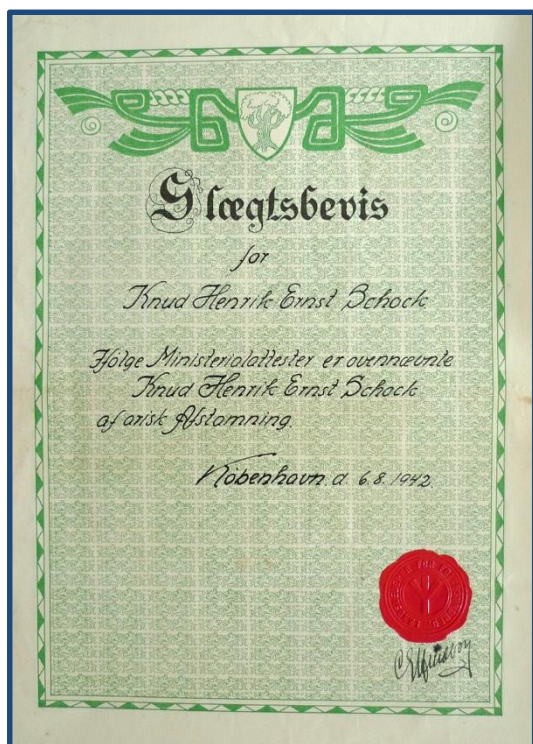
Hele denne samling har tilhørt en af kompagnicheferne i Frikorps Danmark, indtil han blev afsat sammen med sin gode ven og kommandør over Frikorpset C.P. Kryssing. Knud Ernst Henrik Schock var hans fulde navn. Han faldt på Østfronten den 12. februar 1944 ved Narva i Estland. Tingene har ligget hos enken til Knud Schock, indtil hun døde. Herefter fik min bekendt overdraget tingene. Det er en relativ stor samling bestående af ca. 850 billeder fordelt i fotoalbums, samt breve og dokumenter.

Knud Schock i dansk uniform

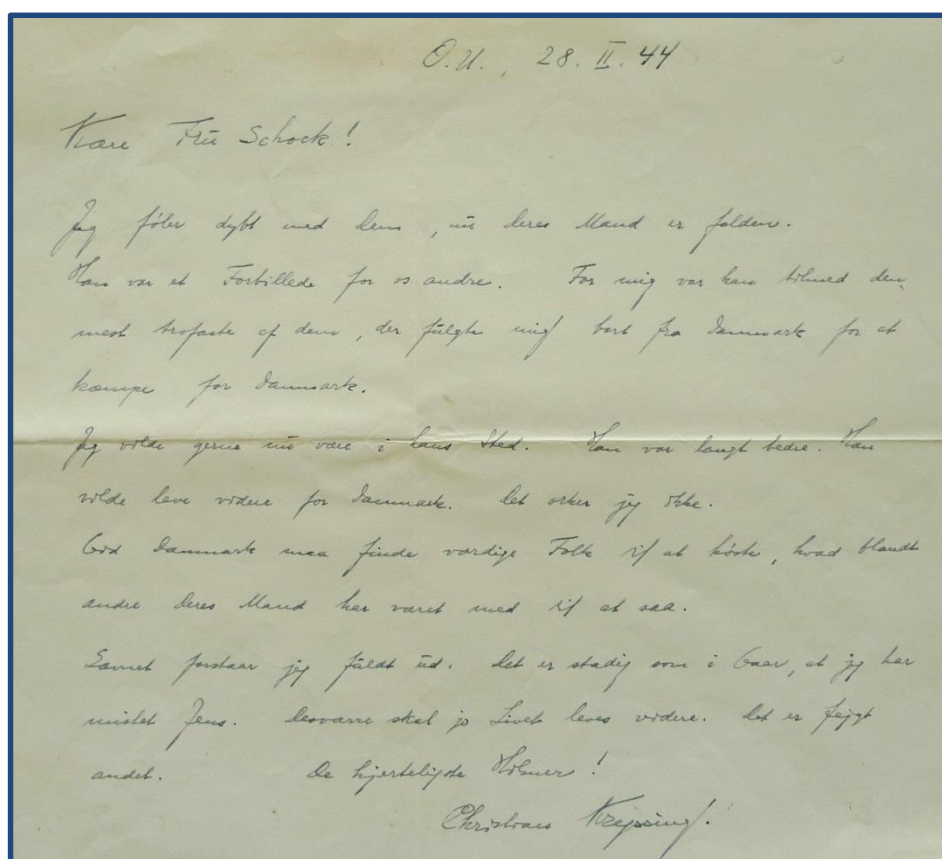
Billede fra tiden i det danske forsvar; Knud Schock er nummer 2 fra højre

Schocks arierattest, underskrevet af Charles Hindborg

Schock som Sturmabführer

Kondolencebrev til enken fra den tidligere Frikorps Danmark kommandør C.P. Kryssing

Men hvem var denne Knud Schock? Han blev født på Frederiksberg i 1899. Efter overstået realeksamen kom han i 1918 på den Polytekniske læreanstalt (teknisk universitet). I 1922 blev han rekrut i forsvaret ved 23. Bataljon i Viborg. Op gennem 1920-30'erne avancerede han i graderne, som kulminerede med rangen som kaptajn og kompagnichef ved 9. Bataljon i Viborg. Ved Tysklands indmarch i Danmark den 9. april 1940, ønskede han at kæmpe, så det var en stor skuffelse for ham, at al modstand skulle ophøre.

Hans personlige ven C. P. Kryssing var blevet kommandør over Frikorpset ved oprettelsen den 29. juni 1941. Knud Schock ansøgte dels via hæren, men også Kongen, om at træde udenfor nummer og blive en del af Frikorpset. Han blev tildelt kommandoen over 4. kompagni. Da kommandør C.P. Kryssing blev afsat, pegede han på Knud Schock som sin afløser på kommandørposten. Dette skete ikke, og kort efter at Kryssing var blevet afsat i februar 1942, blev Schock overflyttet til regiment Westland (en del af panserdivision Wiking).

Afsendt pr. Luftpost 13, 12. 44

1 . 2 . 44.

over Feldtpost n. 02131.A.

De Kærligste Hilsener Hilsener til min elskede lille Pige fra

Din egen

Meng

Min egen elskede lille Pige

Jeg ved ikke hvorfor, men jeg har sådan en Forudanelse
at der en Dag vil passere mig noget umenneskeligt.

Angst følger jeg ingenlunde, thi vi var jo begge forberedt
paa, at det kunde ske. Til Trods for at jeg er stærkt optaget
af Tjenestopgaver må jeg af en indre Drift skyde disse til

Side for en Stund, jeg maa skrive dig disse Linier, fordi jeg
har Følelsen af, at de kunde blive de sidste. Og saa er der saa
uendelig meget, jeg skulde sige dig.

Min egen lille Ven, vi har nu i saa mange, mange delte ondt og
godt, og jeg tror ikke, at ret mange Agteskaber har været saa
harmoniske som vort. Jeg ved, min egen Pige, at jeg aldrig kunde
have fundet en bedre Kone end dig. Du har forstaaet mig i eet og
alt, du har været min støtte, naar alt andet har svigtet. Du alene
bærer Skylden for, at vi har kunnet arbejde os frem gennem alle
Besvarligheder og at vi er naaet saa langt frem som vi er. Derfor
kan jeg ikke takke dig nok. Du ved ogsaa, at jeg altid har elsket
dig inderligt, at jeg har bundret din Flid og Tapperhed, at jeg er
stolt af dig. Hvor mange Agtemænd kan sige saadan efter næsten
19 Års Agteskab? Mussi, behøver jeg at sige dig alt dette nu?
Du ved det jo dog alt sammen.

Min egen lille Kone. Tab nu ikke Humøret. Jeg løser dig fra alle
Løfter og Forpligtelser fra det Øjeblik noget tilstøder mig.

Du maa ikke gaa rundt som en sørgende Enke, hvis du kan finde en
Mand, der er dig værdig og som du kan holde af. Du ved der til
kommer dig Pension, hvis jeg falder, og du ved ogsaa at Max i
enhver Henseende vil hjælpe dig med Formaliteterne.

Lad da dette være mine sidste Ord til dig. Du var mit Livs Lykke
og mit alt. Jeg har befaleet Heing at sende det Brev af, hvis jeg
falder, men stol ikke paa det, der ert før sket Fejltagelser
Vent til du faar den officielle Meddelelse. Og saa ønsker jeg
dig alt godt, saadan som du fortjener det, en lys og lykkelig
Fremtid i en fredfyldt og fordragelig Verden, og gid Lykken vil
staa dig bi.

Knud Schock's grav i Narva, Estland i 1944

I sommeren 1943 blev han bataljonskommandør over SS-panserjægerafdeling 54 (hollandsk enhed). Han ledede enheden under tyskernes forsvar af Oranienbaum i det nordlige Rusland i januar 1944. Tyskerne forskansede sig i starten af februar 1944 i den estiske by Narva. Den 11. februar 1944 angreb russerne med 3.000 mand, som gik over isen på Narowa floden og dannede et brohoved. Dette truede med at afskære Narva by.

Tyskerne iværksatte et modangreb anført af Sturmbannführer (major) Knud Schock den 12. februar 1944. På vej ud af sin pansrede mandskabsvogn blev han dræbt af russiske kugler. Han blev efterfølgende begravet i Narva by.

Enken Hedvig Schock blev i maj 1945 frataget sin mands pension. Hun lagde sag an imod Finansministeriet, og vandt sagen i 1951.